Begroting 2027 gemeenschappelijke regelingen

WerkSaam WF	Risicoprofiel: middel	DOC-26-1180517

Doelstelling GR (tekst uit de regeling)

Het doel van WerkSaam is om uitvoering te geven aan de taken van de Westfriese gemeenten op het gebied van werk en inkomen en om de daartoe beschikbare middelen optimaal aan te wenden. Daarnaast geven zij ook uitvoering aan de Wet Inburgering 2021 en ondersteunen zij statushouders op het gebied van werk en inkomen.

Voorstel zienswijze raad

Akkoord te gaan met de begroting van 2027 van WerkSaam Westfriesland en een positieve zienswijze af te geven.

Argumenten

Vanaf 2026 is het nieuwe beleidsplan van WerkSaam ingegaan. Hierin staat onder andere de nieuwe wet- en regelgeving die ook vanaf 2027 pas ingaat. WerkSaam krijgt hierdoor vanaf 2027 nog meer ruimte voor maatwerk en zij zullen blijven monitoren op de uitvoering van dit beleidsplan en de financiën rondom de uitvoering.

Verwerking zienswijze kadernota 2027 naar begroting 2027

Reactie gemeente zienswijze kadernota

Het college heeft op 20 januari 2026 en de raad op 16 februari een positieve zienswijze af gegeven op de kadernota 2027.

Reactie gemeenschappelijke regeling op zienswijze kadernota

Alle zeven gemeenten hebben een positieve zienswijze afgegeven op de Kadernota 2027. Het algemeen bestuur van WerkSaam heeft de Kadernota 2027 vastgesteld. De Kadernota 2027 is daarmee beleidsmatig én financieel het uitgangspunt voor voorliggende begroting.

Samenvatting doelstellingen

Beleidsmatig
Hieronder staan de doelen in de vorm van KPI's voor 2027:

- Het aantal cliënten in de uitkering is 20% lager dan de landelijke benchmark.
- Het aandeel cliënten met arbeidsvermogen dat een stap hoger maakt op de participatieladder wordt nader bepaald bij de voorjaarsnota 2027 op basis van ervaringscijfers uit 2026.
- Het aandeel duurzame uitstroom is minimaal gelijk aan de landelijke benchmark.
- Het aandeel medewerkers met een voorziening loonkostensubsidie is minimaal gelijk aan de landelijke benchmark.
- De cliënttevredenheid is minimaal een 7,5.

Financieel

- Budgetneutrale uitvoering van de werkzaamheden / Zie tekst onder het kopje 'financiële consequenties'

Begroting 2027 gemeenschappelijke regelingen

Samenvatting doelstellingen in relatie tot het Pact van Westfriesland

De zeven Westfriese gemeenten werken samen en hebben hun ambities verwoord in het Pact van Westfriesland. Hierbij staan zes thema's centraal. WerkSaam draagt bij aan het thema 'Sociaal domein' in de vorm van de veranderopgave inburgering en de aanpak van laaggeletterdheid. Ook aan het thema "Arbeidsmarkt & Onderwijs" draagt WerkSaam actief bij door inwoners te begeleiden naar werk en scholing.

Algemene bevindingen

De doelstellingen zijn in lijn met de doelstellingen over 2026. WerkSaam blijft ambitieus, maar heeft ook de ruimte voor maatwerk meegenomen in hun doelstellingen. Hiermee sluiten ze aan op de nieuwe wet- en regelgeving en hun beleidsplan die vanaf 2026 in zijn gegaan.

Financiële consequenties

a. Gemeentelijke bijdrage

De gemeentelijke bijdrage voor gemeente Medemblik is € 2.836.000,- in 2027. Dit is inclusief de indexering van 7,59%. Het is 90% van de totale rijksbijdrage die wij krijgen. Voor inburgering is in een aparte dienstverleningsovereenkomst de index voor de loonvoet sector overheid opgenomen. Die is voor 2027 bepaald op 5,1%. In 2027 zullen de ICT kosten lager zijn dan in 2026.

b. Kengetallen

De kengetallen geven inzicht in de financiële positie van WerkSaam. De netto schuldquote blijft net zoals bij de jaarrekening 2025 laag, doordat WerkSaam geen schulden heeft. De solvabiliteitsratio van WerkSaam is ten opzichte van 2025 flink gedaald. Van 45% naar 34%. Dit komt doordat de algemene reserve bij de begroting 2027 lager is dan bij de jaarrekening. De reden is dat het risicoprofiel hiervoor is aangepast, omdat het risico voor de BUIG-gelden niet door WerkSaam gedragen hoeft te worden, maar daar de gemeenten zelf.

Risico's

<u>Beleidsmatig</u>

WerkSaam is in 2026 gestart met de uitvoering van hun nieuwe beleidsplan. Hierin staat nieuwe wet- en regelgeving. Dit brengt meer ruimte voor maatwerk, waardoor WerkSaam ook meer uren verwacht te moeten inzetten op de begeleiding van hun cliënten. Zij schatten het risico dat dit meer gaat kosten als gemiddeld. Vooral in het begin zijn er opstart kosten, maar het uiteindelijke doel is dat meer mensen naar werk begeleid worden.

<u>Weerstandsvermogen</u>

Om te beoordelen of ons weerstandsvermogen voldoende is, gebruiken wij de waarderingstabel van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR). Een weerstandsvermogen tussen de 1 en 1,4 wordt door de NAR als voldoende beschouwd. Het beschikbare weerstandsvermogen is met een waarde van 1,01 voldoende. WerkSaam heeft hiermee voldoende middelen om financiële tegenvallers zelf op te vangen. Zij hoeven niet direct extra geld te vragen aan gemeenten.

Begroting 2027 gemeenschappelijke regelingen

Financieel

Resultaat Leerwerk-bedrijven
Gemeenten zijn de grootste opdrachtgevers voor de Leerwerk-bedrijven. In 2025 werd door gemeenten € 1.669.000,- boven de norm aan opdrachten uitgegeven. Twee van de zeven gemeenten zitten nu op de norm en een derde wil ook naar de norm toe. Als gemeenten onder de norm raken kan de bonus-malusregeling in werking treden.

Externe factoren (Cyberdreiging)
WerkSaam ziet een risico in de toenemende dreiging van cyberaanvallen. Als er een cyberaanval plaatsvindt, zijn de kosten hoog om de gevolgen aan te pakken. Daarom hebben ze het weerstandsvermogen gelijk gemaakt aan de gemiddelde herstelkosten van een aanval.

Bijdrage GR sluit niet aan op de ontwikkeling van het gemeentefonds
De bijdrage die gemeenten betalen vanuit de rijksgelden voor de participatiewet aan WerkSaam is 90%. Dit is een afspraak geweest tussen de gemeenten en WerkSaam. Het is de bijdrage die gemeenten krijgen voor het begeleiden van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De doelgroep die begeleiding heeft groeit jaarlijks en heeft ook een steeds grotere afstand tot de arbeidsmarkt. WerkSaam heeft berekend dat ongeveer 10% niet wordt doorbetaald vanuit de rijksvergoeding wat neerkomt op een bedrag van € 527.000. Aangezien de groep steeds groeit en meer begeleiding nodig heeft, geeft WerkSaam aan dat het niet doorbetalen van de volledige rijksvergoeding in de toekomst een financieel risico kan vormen voor de uitvoering van de taken die zij hebben. Daarnaast vinden diverse administratieve werkzaamheden zoals het uitvoeren van de loonwaardemeting plaats waarvoor niet een volledige rijksvergoeding staat.

Aanpassing Rijksuitkering Wsw
De rijksvergoeding voor Wsw is hoger dan de personeelskosten, omdat dit bedrag nog gebaseerd is op de verwachte uitstroom 10 jaar geleden. De verwachting is dat het Rijk dit budget nog naar beneden gaat bijstellen, aangezien de aantallen Wsw sneller dalen dan verwacht. WerkSaam heeft het subsidieresultaat becijfert op € 235.000,-.